

COLUMNA VERTEBRALIS

Prof. Dr. Ayhan Cömert

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi

Anatomi Anabilim Dalı

COLUMNA VERTEBRALIS

- ▶ 26 adet bağımsız kemik (33-34 vertebra)

Vertebrae cervicales 7

Vertebrae thoracicae 12

Vertebrae lumbales 5

Os sacrum 1 (5)

Coccyx 1 (4-5)

Toplam 26 (33-34)

COLUMNA VERTEBRALIS

- ▶ Erkeklerde 70-71cm
Kadınlarda 60-61cm
- ▶ 24 presacral
- ▶ Discus intervertebralis (23)
- ▶ $\frac{1}{4}$ discus, $\frac{3}{4}$ vertebrae

COLUMNA VERTEBRALIS EĞRİLİKLERİ

- ▶ Servikal lordoz (sekonder)
- ▶ Torakal kifoz (primer)
- ▶ Lumbal lordoz (sekonder)
- ▶ Sakral kifoz (primer)

Anormal kifoz - Skolyoz - Anormal lordoz

Vertebra genel yapısı

- ▶ Corpus vertebrae:
 - ▶ Gittikçe artan büyüklükte
 - ▶ Üst ve alt yüzleri discus intervertebralisler'le eklemleşir
 - ▶ 1. servikal vertebra'da bulunmaz

Vertebra genel yapısı

- ▶ Arcus vertebrae
 - ▶ Pediculus arcus vertebrae
 - ▶ Lamina arcus vertebrae
 - ▶ Foramen vertebrale
 - Canalis vertebralis
 - ▶ Foramen intervertebrale

Vertebra genel yapısı

- ▶ Vertebrae çıkıntıları
 - ▶ Processus spinosus
 - ▶ Processus transversus
 - ▶ Processus articularis
 - ▶ Processus articularis superior
 - ▶ Processus articularis inferior
 - ▶ Facies articularis superior
 - ▶ Facies articularis inferior

Vertebrae cervicales

- ▶ 7 tane
- ▶ I,II ve VII. Vertebrae atipik
- ▶ Tipik cervical vertebrae'da:
 - ▶ **Foramen transversarium**
(Processus transversus üzerinde)
 - ▶ **Processus spinosuslar'ı çatallı**

Atlas

- ▶ 1. servikal vertebra
- ▶ Corpus yok
- ▶ Massae atlantis lateralis
 - Facies articularis superior
→condylus occipitalis
 - Facies articularis inferior
→axis
- ▶ Arcus anterior atlantis
- ▶ Arcus posterior atlantis

Axis

- ▶ 2. Servikal vertebrae
- ▶ Corpus var
- ▶ Dens axis
 - ▶ Facies articularis anterior → fovea dentis
 - ▶ Facies articularis posterior

Vertebrae prominens

- ▶ 7. Servikal vertebra
- ▶ Processus spinosus'u diğer servikal omurlardan daha büyüktür ve çatallı değildir

Vertebrae lumbalis

- ▶ 5 tane
- ▶ Corpus vertebra'ları büyüktür, diskal yüzleri böbrek şeklinde
- ▶ Foramen vertebrale'leri geniş ve triangular
- ▶ Processus spinosus'ları dörtgen şeklinde
- ▶ **Processus mamillares**
(processus articularis superior'lerin arka dış tarafında)
- ▶ **Processus accessorius**
(processus transversus'ların arka alt tarafında)

Os sacrum

- ▶ 5 sakral vertebra
- ▶ Pelvis boşluğunun posterosuperior duvarını oluşturur
- ▶ Basis ossis sacri
- ▶ Apex ossis sacri
- ▶ Facies pelvica
- ▶ Facies dorsalis
- ▶ Pars lateralis → facies auricularis → ilium facies auricularis (art. sacroiliaca)
- ▶ Canalis sacralis

Os sacrum

- ▶ Canalis sacralis
 - ▶ Foramen vertebrale'lerin birleşmesinden oluşur
 - ▶ Hiatus sacralis (alt açıklık) →5. Sakral spinal sinir çıkar
 - ▶ Sacrum tepesi apex ossis sacri →os coccygis ile eklem yapar

Os coccygis

- ▶ 3-5 tane birleşmiş rudimenter omur
- ▶ Üçgen şekilli
- ▶ Tabanı yukardadır
- ▶ Cornu coccygeum (tabandan yukarı)
- ▶ Processus transversus (yanlarda)

- ▶ Elhan, A. (2003). Anatomi terimleri sözlüğü. 1. Baskı. Güneş Kitabevi. Ankara.
- ▶ Demirel A., Koşar N.Ş. (2006). İnsan Anatomisi ve Kinesiyolojisi. 2. Baskı. Nobel Yayın Dağıtım. Ankara.
- ▶ Dere, F. (1999). Anatomi Atlası ve Ders Kitabı. 5. Baskı. Adana Nobel Tıp Kitabevi. Adana.
- ▶ Guyton, A.C. (1989). Tıbbi Fizyoloji. Türkçe Üçüncü Baskı. nobel Tıp Kitabevi. İstanbul.
- ▶ Standring, S. (2008). Gray's Anatomy. Fortieth Edition. Churchill Livingstone Elsevier. Spain.
- ▶ Elhan, A.: İnsan Anatomisi Atlası (çeviri: Köpf-Maier, P: WolfHeidegger's Atlas of HumanAnatomy. 5.ed.) Güneş Kitabevi, Ankara, 2001.
- ▶ Elhan, A.: Temel Klinik Anatomi (çeviri: Moore, K.L.), İkinci baskı, Güneş Kitabevi, 2006.
- ▶ Standring, S.: Gray's Anatomy. The Anatomical Basis of Clinical Practice. 38.ed., Churchill Livingstone, New York, 2003.